

HET MAGISCHE KIND

Daniël Boissevain

HET MAGISCHE KIND

Een jeugd in Ruigoord

UITGEVERIJ PLUIM
AMSTERDAM/ANTWERPEN

Eerste druk, oktober 2023

© Daniël Boissevain

Omslagontwerp Nanja Toebak
Typografie binnenwerk Perfect Service
Auteursfoto Merlijn Doomernik
Productiebegeleiding Tim Beijer
Drukkerij Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 933 3903 3

NUR 320

www.uitgeverijpluim.nl

Voor Robin en Bibi

Bombay, 1985. Ik ben in het Fernandes Guest House. Morgenvroeg vlieg ik terug naar Amsterdam. De laatste keer dat ik er was, is zeker alweer vier maanden geleden.

Mijn hotelkamer is sober maar schoon. De stenen vloer glimt en voelt prettig koel onder mijn blote voeten. Zonlicht dringt hier nauwelijks naar binnen en het glas van het smalle raam is gelig geworden door het stof waar deze stad alles wat te lang stilligt mee bedekt. De oude bladen van de ventilator duwen elkaar loom in de rondte, wiebelend en steunend, als een bejaarde derwisj in zijn eeuwige rondedans. De eenvoudige badkamer heeft een Frans toilet, en een kraantje met een kannetje ernaast om je achterste mee te wassen; boven de wasbak hangt een verweerde spiegel.

Ik kom hier al sinds mijn tiende, bijna zeven jaar. Maar het is voor het eerst dat ik een kamer voor mezelf heb, die ik niet hoeft te delen met mijn broertje of met iemand anders.

Mijn rugzak is ingepakt en de kleren die ik morgen aan doe liggen netjes opgevouwen op een stoel in de hoek van de kamer. Ik verheug me erop weer een spijkerbroek aan te doen en een paar echte schoenen, het beschermende gevoel van sokken strak om mijn voet. Ik verheug me er ook op weer in Nederland te zijn en mijn vrienden weer te zien, of wie er nog van over is. Het is altijd een beetje afwachten wie er nog

zijn, in welk groepje, of het nog hetzelfde is als voor je vertrok.

Op het bureau ligt een witte doek met daarop tweehonderd glimmende bolletjes. Strak ingepakte kleine coconnetjes in beige glimmende latex jasjes, het ziet er best goed uit. Daarnaast een fles mineraalwater en een grote kom met versgeperst limoensap om speeksel op te wekken, zodat het slikken makkelijker zal gaan. Ik ben helemaal voorbereid.

I.

In het bos van grote mensenbenen waarin ik mij bevond hield ik me vast aan de rok van mijn moeder. De sigarettenrook hing als een doorzichtige deken boven de pratende hoofden. Het was 1974. We waren in café De Pool in Amsterdam, een van de stamkroegen van mijn vader, om een pot met goud op te graven. We, dat waren mijn ouders en hun vrienden. Kunstenaars, dichters, schrijvers en schilders.

Een van hen was Max Reneman, overdag tandarts maar daarnaast kunstenaar en een van de oprichters van de Insectensekte, een van de eerste milieubewegingen van Nederland. Een getekende witte vlinder bedekte zijn serieuze gezicht. Een ander was Jasper Grootveld, die van oude autobanden, blokken piepschuim en visnetten drijvende eilanden bouwde en speelplekken voor op het water. Dan was er ome Docus, hij was niet mijn echte oom, maar iemand die ik zo mocht noemen. Docus woonde midden op de Wallen en had op zijn dak een soort sprookjestuin aangelegd, niet zoals bij de Efteling, maar echt en mooi. Met levende bomen waarin kwetterende vogeltjes zaten, met struiken en grasheuveltjes, met beekjes en een vijver met echte vissen.

Als ik daar speelde kon ik me nauwelijks voorstellen dat ik me midden in het centrum van de stad bevond. Vlak boven de chaos van de junks en de hoerenlopers, beneden op de Wal-

len. Docus was klein maar wel sterk en compact gebouwd. Hij zag eruit alsof hij altijd net uit de zon kwam en de kou en het grijze weer geen invloed op hem hadden. Zijn hoofd was kaal en onder zijn neus pronkte een grote snor geverfd in een opvallende, felle kleur.

En dan was er Ronald, de nieuwe vriend van mijn moeder. Hij had vijftien jaar als showdanser in Parijs gewerkt en woonde sinds kort weer in ons land. Een grote man met grijsblauwe ogen, volle bakkebaarden en een sterke uitstraling. Hij was een geboren aanvoerder. In een ander verhaal had hij zeerover kunnen zijn.

Er was ook nog een indiaan, of in elk geval iemand met een grote tooi op zijn hoofd en gekleurde strepen op zijn gezicht, onder zijn arm een trommel waar hij met een stok op sloeg, en iemand met een spierwitte pruik, grote lange nepwimpers en oplichtende roze lippen. Een vrouw droeg een fonkelend glitterjasje dat nonchalant openhing, waardoor ik haar blote borsten kon zien. Nog een ander liep in een korte broek met een tropenhelm op zijn hoofd. Vele gezichten waren beschilderd met vlinders en bloemen.

Het was laat op de avond en ik was het enige kind in een zee van verklede volwassenen.

Ome Docus drukte mij een schepje in mijn handen. ‘Deze is voor jou jongen, voor straks.’ Een knipoog en een lach. Iemand anders stopte me een veiligheidsbril toe. Er waren pikhouwelen, beitels, hamers en een koevoet, een boor. Sommige mensen droegen overalls en bouwvakkershelmen of hadden rubberlaarzen aan.

Ikzelf droeg ook rubberlaarzen, maar die van mij waren kikkerlaarzen, van die groene met ogen voor op de neus.

Daar in café De Pool, in het hartje van de stad, was vandaag

de regenboog geëindigd. En deze groep vrienden zou de pot met goud aan het einde gaan opgraven.

Onder het geluid van een langgerekte sloopshoorn, tromgeroffel, toeters en bellen werd met veel kracht de tegelvloer ingeramd met een pikhouweel. Gelukkig had ik mijn veiligheidsbril op, want ik stond er zo dicht bovenop dat ik stukjes tegel tegen mijn wang voelde ketsen. Toen de eerste vloer het eenmaal had begeven, bleek er nog een vloer onder te zitten, en daaronder nog een. Uiteindelijk kwamen we bij het zand en toen ik met mijn schopje in het gat werd getild om mee te graven, was ik blij dat ik mijn kikkerlaarzen aan had, want het grondwater was al door de bodem gekomen.

Het gat was groot, zo groot dat naast mij nog iemand aan het graven was. Toen ik voorzichtig met mijn schopje in de modder op de bodem roerde vond ik een oud pijpenkopje van gebakken witte klei, een blauwe scherf, een paar roestige spijkers en een paar oude muntjes. Ik dacht dat de muntjes een voorbode waren van de schat die we zochten en voelde de opwinding al door m'n lijf stromen. Maar toen het gat bijna twee meter diep was en door het grondwater was veranderd in één modderige plas was de pot met goud nog steeds nergens te bekennen.

De sloopshoorn klonk voor de tweede keer en onder luid gejuich en gejoel werd het einde van het graven aangekondigd. Mensen proostten en riepen woorden als bravo en joe-hoe. De opwinding die ik net nog had gevoeld maakte plaats voor teleurstelling en een brok in mijn keel.

We waren er toch bijna? Anderen hadden die muntjes toch ook gezien? Waarom werd er niet verder gezocht? Maar ik werd onder mijn schouders gepakt en uit de kuil getild. Ik begreep het niet, maar om mij heen was iedereen blij en vrolijk, dus slikte ik mijn teleurstelling weg en deed maar mee.

De uitleg die ik kreeg, dat de weg ernaartoe al een beloning op zich was en dat het daadwerkelijke vinden van de pot niet het uiteindelijke doel diende, was iets wat ik met mijn nauwelijks vier jaar maar moeilijk kon bevatten. Blijkbaar was het experiment geslaagd, maar begrijpen deed ik het niet.